

OECD Guidelines for Multinational Enterprises

ה- OECD מאמץ
מסמך קווים
מנחים מתוקנים
לאחריות תאגידית

במסגרת חברותה ב OECD, אימצה ממשלת
ישראל את ההנחיות המעודכנות להתנהלות
אחראית של עסקים.

לקריאת מסמך הקווים המנחים המעודכנים לאחריות תאגידית של ה OECD
לחצו כאן

מהם הקווים המנחים לאחריות תאגידית?

- ◀ חברי ה OECD התכנסו בחודש מאי השנה, והחליטו על אימוץ מסמך קווים מנחים מתוקנים ועדכניים לאחריות תאגידית.
- ◀ המסמך לתאגידים רב לאומיים של ה- OECD מהווה אוסף עקרונות וולונטאריים וסטנדרט פעולה לעסקים - על מנת להוציא לפועל את מדיניות האחריות התאגידית שלהם בנושאים כמו תעסוקה, זכויות אדם, סביבה, שקיפות, מלחמה בשוחד תחרותיות ועוד.
- ◀ המסמך אומץ כסטנדרט ב- 42 מדינות ברחבי העולם – אשר מייצגות כ- 85% מהיקף ההשקעות הזרות בעולם.

על מי חלות ההנחיות?

- ◀ ההנחיות חלות על:
  - ◀ חברות בינלאומיות
  - ◀ חברות זרות שפועלות בארץ
  - ◀ חברות ישראליות שפועלות בחו"ל
- ◀ המסמך רלוונטי לכל החברות בשרשרת האספקה. כלומר כלל הספקים והלקוחות של התאגידים.
- ◀ המסמך פותח עבור תאגידים ומטרתו להבטיח שפעילותם מחוץ למדינות ה OECD תשמור על סטנדרטים נאותים.

מי מפקח על יישום ההנחיות בישראל?

- ◀ כל מדינה שאימצה את המסמך, קיים NCP (National Contact Point) שפועל למעשה כגוף המפקח והמבקר על יישום ההנחיות.
- ◀ ה-NCP הישראלי הנו נקודת הקשר הלאומית של ישראל למסמך. ה-NCP אמון על:
  - ◀ הפצת הקווים המנחים וקידום המודעות סביב אחריות תאגידית.
  - ◀ טיפול בתלונות המוגשות בשל הפרת קווים מנחים (בפעילות תאגידים ישראלים בחו"ל או תאגידים זרים בישראל), במטרה להגיע לפתרון מוסכם על שני הצדדים.
  - ◀ ל-NCP אין סמכויות אכיפה, אך רשאי לפרסם מסקנות לאחר בדיקתן.
- ◀ ה-NCP ממוקם במחלקת ה-OECD, [מנהל סחר חוץ במשרד התמ"ת](#). ה-NCP טיפל בעבר בשתי תלונות (כצד שלישי) וכן בתלונה בנושא איכות סביבה (2010).

חשיבות הקווים המנחים החדשים

- ◀ המסמך הוא בעל הכרה רשמית ובינלאומית ברמה הגבוהה ביותר והיחיד שפותח על ידי הממשלות, ואושרו על ידן. לכן, מבחינות רבות המסמך נחשב כ"סטנדרט הזהב" של אחריות תאגידית.
- ◀ המסמך מכיל מספר אלמנטים חדשים המשקפים את השינויים בסביבה העסקית מאז שעודכנו לאחרונה בשנת 2000. האלמנטים החדשים הבולטים הם פרק של זכויות אדם, שרשרת אספקה ועקרון ה- due diligence ומחויבות להפחתה ודיווח על פליטת גז חממה.
- ◀ בדיונים לקחו חלק נציגי ממשלות, עסקים, ארגוני עובדים ומגזר שלישי. הדיונים הבין מגזרים וההחלטות המשותפות מעניקים משנה תוקף ומחויבות רבה יותר מצד כל המשתתפים לתהליך אימוץ המסמך.
- ◀ המסמך מסונכרן עם ההנחיות האחרונות בעולם כמו הנחיות האו"ם לזכויות אדם והקריטריונים של ה- GRI.

האתגרים

- ◀ המסמך עדיין אינו מחייב, אך כל המדינות החברות ב OECD התחייבו לאמצו ולפעול במדינתן לקידום המודעות וההטמעה בקרב התעשייה.
- ◀ על אף ההסכמה הרחבה על תוכן הדברים והכלי שפותח, הטמעת הקווים המנחים במסמך בקרב התאגידים זוהתה כאתגר המרכזי.
- ◀ בהקשר הישראלי – קיים חשש שהתלונות ינוצלו לתלונות כחלק מפעילות של דה-לגיטימציה של ישראל והפעילות העסקית.
- ◀ פעילות ה- NCP בתמ"ת לקידום המודעות ועמידה בהנחיות.

ראשי הפרקים

ההנחיות כוללות פירוט בתשעה תחומים:

- ◀ [שקיפות | Disclosure](#)
- ◀ [זכויות אדם | Human Rights](#)
- ◀ [תעסוקה ויחסי עבודה | Employment and Industrial Relations](#)
- ◀ [איכות סביבה | Environment](#)
- ◀ [מניעת שוחד ושחיתות | Combating Bribery, and Extortion](#)
- ◀ [הגנת הצרכן | Consumer Interests](#)
- ◀ [מדע וטכנולוגיה | Science and Technology](#)
- ◀ [תחרות | Competition](#)
- ◀ [מיסוי | Taxation](#)

עיקרי הפרקים

שקיפות | Disclosure

- ◀ תאגידים צריכים לוודא שכל המידע הנוגע לכלל הפעילויות והשינויים של התאגיד מועבר באופן שוטף וברור לכלל מחזיקי העניין.
- ◀ השקיפות מתייחסת לשני היבטים.
- ◀ ההיבט הראשון מדבר על שקיפות בכל הנוגע לתאגיד כולל מצבו הפיננסי, מטרות התאגיד, מבנה הבעלות ובעלי המניות העיקריים, מידע על חברי הדירקטוריון ומנהלים בכירים, גורמי סיכון שניתן לחזות מראש, היבטים בנוגע לעובדים ושאר מחזיקי העניין ומדיניות הממשל התאגידי ודרכי הטמעתו.
- ◀ ההיבט השני של השקיפות מתייחס לנושאים בתאגידים בהם עדיין אין בכל המדינות חובת דיווח. מדיניות חברתית וסביבתית הם חלק מכך. הדגש העיקרי הוא בפירוט גורמי הסיכון העלולים לנבוע מכך כמו סיכונים ארגוניים מפליטת גזי חממה.

- ◀ התאגידים צריכים לשמור בכל מקום בו הם פועלים על זכויות האדם הבינלאומיות, כמו גם שמירה על החוק המקומי באזור פעילותם:
1. על התאגידים להימנע מכל פגיעה בזכויות אדם ולהיות מעורבים בקידום הזכויות בתחומים בהם הארגון שלהם פועל.
  2. התאגידים צריכים לחפש דרכים למנוע או לגמד את השפעתם על פגיעה בזכויות האדם- כולל דרך הספקים או ספקי המשנה.
  3. לתאגידים צריכה להיות מדיניות ברורה בנוגע לכיבוד זכויות האדם.
  4. על התאגידים להציג נקודות בהם הם מזהים פגיעה אפשרית בזכויות אדם, ולפרט כיצד הם מתמודדים עם כך.

תעסוקה ויחסי עבודה | Employment and Industrial Relations

◀ על התאגידים לשמור על יחסי תעסוקה תקינים בשתי רמות שונות – במסגרת חוקי העבודה המקומיים במדינות בהן פועלים ותחת הסטנדרטים הבינלאומיים שכוללים הנחיות ופירוטים בנוגע לתנאי העסקה, אופן קידום העובדים ועוד.

- ◀ על התאגידים לפעול בהתאם לחוק המקומי ולסטנדרטים הבינלאומיים לשמירה על הסביבה.
- ◀ על התאגידים לעשות שימוש ביכולתם - כך ששיגו מטרה רחבה יותר של פיתוח מקיים.
- ◀ ביתר פירוט, על התאגידים:
  1. ליצור מערכת של ניהול סביבתי כולל יעדים מדידים להפחתת ההשפעה הסביבתית.
  2. ליצור מערכת של הכנסת שיקולים סביבתיים בעת קבלת החלטות עסקיות.
  3. להעריך ולזהות גורמי סיכון סביבתיים הנגרמים על ידי התאגיד.
  4. להמשיך ולנסות להשתפר בביצועים הסביבתיים ברמת התאגיד ובשרשרת האספקה.
  5. לספק מידע והכשרה לעובדים בבריאות הציבור.
  6. לתרום משאבים ויכולות ספציפיות לפיתוח כלים להפחתת ההשפעה הסביבתית למשל בקידום שיתופי פעולה שיגבירו את ההכרה והחשיבות לשמירה על הסביבה.

מניעת שוחד ושחיתות | Combating Bribery, and Extortion

- ◀ על התאגידים אסור באופן ישיר, או לא ישיר להציע, להבטיח, לתת או לדרוש שוחד או כל הטבה אחרת על מנת להשיג יתרון עסקי כלשהו. ביתר פירוט, על התאגידים:
1. לפתח קוד אתי ותכניות למניעה ככל הניתן של שוחד בכל רמה שהיא בתאגיד.
  2. למנוע את הנוהל של תשלומים "מתחת לשולחן" – גם במדינות בהן ידוע שקיים נוהל שכזה.
  3. לקחת בחשבון גורמי סיכון העלולים לנבוע משוחד ולוודא שכלל המסמכים בהקשר זה מתויקים ומתועדים כראוי.
  4. אימוץ מדיניות של שקיפות ונקיטת יוזמה במלחמה בשוחד.
  5. לתקשר באופן פנימי לעובדים את מדיניות התאגיד במלחמה בשוחד ובשחיתות- ופיתוח כלים להטמעה.
  6. לא לתרום באופן לא חוקי למועמדים למשרה ציבורית או לגופים פוליטיים. תרומות פוליטיות מחויבות בשקיפות ציבורית ולהיות מדווחות להנהלה הבכירה.

הגנת הצרכן | Consumer Interests

◀ על התאגידים לנהוג בהגינות עסקית ושיווקית ולהבטיח שהם נוקטים בכל האמצעים על מנת לוודא שהמוצרים והשירותים שהם מוכרים הם איכותיים ואמינים.

◀ ביתר פירוט, על התאגידים:

1. לוודא שהמוצרים והשירותים עומדים בסטנדרטים הבינלאומיים של איכות ובטיחות.
2. לספק מידע מדויק, מבוקר וברור לצרכנים בנוגע למוצרים והשירותים.
3. לא לקשור את הצרכנים לחוזים באופן שבו הם אינם מבינים את המשמעות של החוזה.
4. לתמוך במאמצים של הדרכת הצרכנים באזורים הנוגעים לפעילות התאגיד.
5. לשמור על פרטיות הצרכנים ולנקוט באמצעי זהירות שיבטיחו זאת.
6. לפעול בשיתוף פעולה עם הרשויות הציבוריות למניעת כשלים בשוק (כמו פרסום מטעה, או שוחד).

מדע וטכנולוגיה | Science and Technology

◀ על התאגידים:

1. לנסות ולמצוא דרכים להבטיח שפעילותם מותאמת עם מדיניות המדע והטכנולוגיה במדינות בהן הם פועלים ולוקחים חלק בפיתוח החדשנות המקומית.
2. כאשר ניתן רישיון לשימוש במידע ציבורי, יש לעשות זאת באחריות ובאופן שיתרום לפיתוח המקיים של המדינה בה ניתן הרשיון.
3. לנסות וליצור שיתופי פעולה מקומיים על מנת לפתח תשתית טכנולוגית במדינות בהן התאגיד פועל

◀ על התאגידים:

1. לפעול בכל פעילותם תחת החוק המקומי במדינות בהן פועלים. בנוסף, עליהם לבחון כיצד פעילותם עלולה להשפיע על התחרותיות במדינות בהן הם פועלים.
2. לא לבצע פעילויות בעלי השלכות אני-תחרותיות כגון: תיאום מחירים, הטלת סנקציות על עסקים קטנים יותר וחלוקת טריטוריות או צרכנים בין עסקים שונים.
3. לפעול בשיתוף עם הרשויות המקומיות בחקירות הנוגעות לתחרות בשוק המקומי.
4. לעורר את הכרת העובדים בחשיבות של התחרות ובעיקר להדריך את המנהלים המקומיים במדיניות התאגיד בנוגע לתחרות.

- ◀ על התאגידים לשלם את המיסים במדינות בהן הם פועלים ולהימנע משימוש בכלים לא הוגנים על מנת לחמוק מתשלום במדינות אלו.
- ◀ על התאגידים להתייחס לתשלום המס המקומי כחלק מניהול הסיכונים הקשורים לממשל התאגידי.

